

ΔΗΔ11

Βασικές Αρχές Δημοσίου Δικαίου

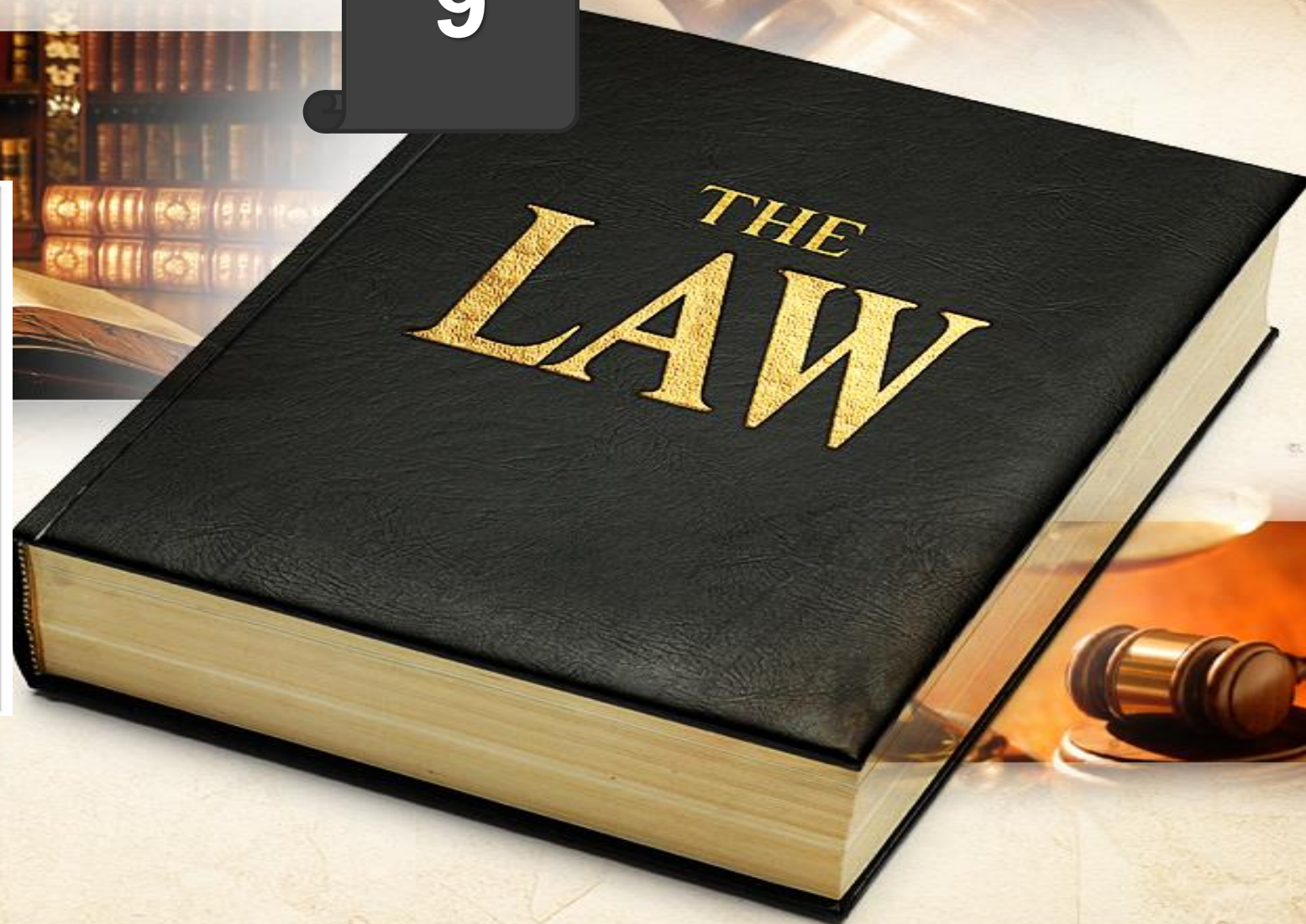
LESSON

9

Eclass4U

The best Choice for you

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Η Δικαστική Λειτουργία

Δικαστικός Έλεγχος (Αντι)-Συνταγματικότητας των Νόμων - Χαρακτηριστικά

1. **Κατασταλτικός:** αφού τεθεί νόμος σε ισχύ & εφαρμοσθεί
2. **Διάχυτος:** άρ. 93 §4 από όλα τα δικαστήρια όλων των βαθμίδων, αυτεπαγγέλτως ή βάσει νομικού ισχυρισμού διαδίκου, λόγος ακύρωσης πράξης, χωρίς συνταγματικό δικαστήριο, δεδικασμένο *inter pares* §
3. **Παρεμπίπτων:** όχι κύριο αντικείμενο δίκης
4. **Συγκεκριμένος:** εφαρμογή διάταξης στην συγκεκριμένη περίπτωση
5. **Δηλωτικός (διαπιστωτικός):** μη εφαρμογή & όχι ακύρωση, εκτός ΑΕΔ όπου ακυρωτικός *erga omnes**

Εκτός δικαστικού ελέγχου

- Απόφαση εκλογής ΠτΔ
- Χορήγηση χάρης σε Υπουργό από ειδικό δικαστήριο
- Απόφαση εξεταστικής επιτροπής
- Πράξεις ΠτΔ (ρυθμιστικές αρμοδιότητες)
- Κυβερνητικές πράξεις
- Πράξεις που αφορούν σχέσεις Κυβέρνησης – Βουλής

*κατά Παπαδοπούλου 2015, όχι κατά Ακριβοπούλου & Ανθόπουλος 2015

Η Δικαστική λειτουργία είναι ανεξάρτητη και ασκείται από τα δικαστήρια.

2 ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ Αρ. 26 Συντάγματος: Η δικαστική λειτουργία είναι η 3η θεσμοθετημένη εξουσία κατά την αρχή διάκρισης των εξουσιών και ασκείται φυσικά από τα Δικαστήρια. Οι αποφάσεις των Δικαστηρίων εκτελούνται στο όνομα του Ελληνικού λαού και οι συνεδριάσεις τους είναι δημόσιες, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων που για δικαιολογημένους λόγους προστασίας της προσωπικότητας και των προσωπικών δεδομένων των διαδίκων, οι συνεδριάσεις διεξάγονται κεκλεισμένων των θυρών (π.χ. δίκες ανηλίκων) κατόπιν πάντα αποφάσεως του Προέδρου τους.

Η ανεξαρτησία των δικαστών εξασφαλίζεται κυρίως με:
Την ισοβιότητα :δεν μπορούν να παυτούν από τα καθήκοντά τους
Και την ειδική μισθολογική μεταχείρισή τους.

Τα δικαστήρια διακρίνονται σε:

Διοικητικά ---πολιτικά ----ποινικά

Η διάκριση αυτή γίνεται με βάση το αντικείμενο της αρμοδιότητας των δικαστηρίων.

Στα διοικητικά δικαστήρια υπάγονται οι διαφορές που προκύπτουν κατά κανόνα από τις παράνομες πράξεις των οργάνων του κράτους. Π.χ. διαφορές από συντάξεις, νοσήλια, φορολογικές διαφορές, διαφορές από την κατασκευή δημοσίων έργων.

Στα πολιτικά δικαστήρια υπάγονται όλες οι ιδιωτικές διαφορές, οι διαφορές δηλαδή μεταξύ των πολιτών.

Π.χ. διαφορές για οφειλόμενα ποσά που δεν καταβλήθηκαν,εμπορικές και εργατικές διαφορές,οικογενειακές διαφορές, όπως διαζύγιο, επιμέλεια παιδιών κ.ά.

Το εθνικό δικαιοδοτικό σύστημα της Ελλάδας συγκροτείται από δικαστήρια τριών δικαιοδοσιών:

α) τα πολιτικά (ή αστικά) δικαστήρια,

β) τα ποινικά δικαστήρια,

γ) τα διοικητικά δικαστήρια.

ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα πολιτικά (ή αστικά δικαστήρια) δικάζουν τις διαφορές μεταξύ ιδιωτών, λ.χ.:

Ο Α αγόρασε από την εταιρεία Β έναν προσωπικό Η/Υ, ο οποίος ήταν ελαττωματικός.

Ο Γ σύναψε σύμβαση παροχής υπηρεσιών διαδικτύου με την εταιρεία Δ και δεν πληρώνει τη συμφωνημένη συνδρομή του.

ΤΑ ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα ποινικά δικαστήρια δικάζουν αυτούς που κατηγορούνται ότι διέπραξαν ποινικά αδικήματα (εγκλήματα), απαλλάσσουν (αν είναι αθώοι ή αν συντρέχει άλλη νόμιμη περίπτωση είτε επιβάλλουν σε αυτούς τις ποινές που προβλέπονται από τον Νόμο (αν είναι ένοχοι).

Λ.χ.:

Ο Α τηρεί αρχείο ευαίσθητων δεδομένων χωρίς την άδεια της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Ο Β αποστέλλει ηλεκτρονικό ιό στους υπολογιστές των Γ και Δ, προκαλώντας καταστροφή στα αρχεία τους και στον σκληρό δίσκο.

ΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα διοικητικά δικαστήρια δικάζουν τις διαφορές ανάμεσα στη Διοίκηση (εκτελεστική λειτουργία) και στους ιδιώτες.

Λ. χ.:

Η φορολογική αρχή επιβάλλει φόρο ,περισσότερο από τον νόμιμο, στον φορολογούμενο Ω.

Η αστυνομική αρχή επιβάλλει κλείσιμο του καταστήματος (NET-ΚΑΦΕ) του Ψ .

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Ειρηνοδικεία,

Πολυμελή Πρωτοδικεία,

Μονομελή Πρωτοδικεία,

Εφετεία

Ο Άρειος Πάγος (είναι το Ανώτατο Πολιτικό Δικαστήριο).

ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΑ

Τα Ειρηνοδικεία δικάζουν
σε πρώτο βαθμό:

α) τις ιδιωτικές διαφορές,
των οποίων το αντικείμενο
αποτιμάται σε χρηματικό
ποσό μέχρι 12.000 ευρώ

β) όσες διαφορές ειδικώς
ο Νόμος απονέμει στην
αρμοδιότητά τους.

ΜΟΝΟΜΕΛΗ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑ

Τα Μονομελή Πρωτοδικεία, τα οποία δικάζουν σε πρώτο βαθμό:

α) τις ιδιωτικές διαφορές ,των οποίων το αντικείμενο αποτιμάται σε χρηματικό ποσό από 12.000 ευρώ μέχρι 80.000 ευρώ,

β) όσες διαφορές ειδικώς ο Νόμος απονέμει στην αρμοδιότητά τους.

ΠΟΛΥΜΕΛΗ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑ

Τα Πολυμελή Πρωτοδικεία, τα οποία δικάζουν:

α) σε πρώτο βαθμό τις ιδιωτικές διαφορές, των οποίων το αντικείμενο υπερβαίνει το χρηματικό ποσό των 80.000 ευρώ,

β) σε δεύτερο βαθμό τις ιδιωτικές διαφορές, οι οποίες σε πρώτο βαθμό εκδικάσθηκαν από τα Μονομελή Πρωτοδικεία.

ΠΟΛΥΜΕΛΗ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑ

Βεβαίως, ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας και άλλες διάσπαρτες διατάξεις νόμων προσδιορίζουν ορισμένες κατηγορίες υποθέσεων που υπάγονται ειδικά στην καθ' ύλην αρμοδιότητα των Ειρηνοδικείων ή των Μονομελών Πρωτοδικείων ανεξάρτητα από τη χρηματική αποτίμηση του αντικειμένου τους ή εφόσον το αντικείμενό τους δεν μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα.

ΠΟΛΥΜΕΛΗ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΑ

Οι υποθέσεις των οποίων το αντικείμενο δεν μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα και εφόσον δεν υπάγονται με ρητή διάταξη νόμου στην καθ'ύλην αρμοδιότητα των Ειρηνοδικείων ή των Μονομελών Πρωτοδικείων, εμπίπτουν στην καθ'ύλην αρμοδιότητα των Πολυμελών Πρωτοδικείων («τεκμήριο αρμοδιότητας του Πολυμελούς Πρωτοδικείου»).

ΕΦΕΤΕΙΑ

Τα Εφετεία ,τα οποία δικάζουν σε δεύτερο βαθμό τις ιδιωτικές διαφορές ,οι οποίες σε πρώτο βαθμό εκδικάσθηκαν από τα Μονομελή ή Πολυμελή Πρωτοδικεία (εφέσεις κατά αποφάσεων Μονομελών και Πολυμελών Πρωτοδικείων).

ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ

Ο Άρειος Πάγος είναι το Ανώτατο Πολιτικό Δικαστήριο. Εκδικάζει τις αιτήσεις αναιρέσεως κατά των αποφάσεων των κατώτερων πολιτικών δικαστηρίων που είτε εκδόθηκαν κατόπιν ασκήσεως εφέσεως (τελεσίδικες αποφάσεις) είτε δεν ήταν δυνατό κατά Νόμον να προσβληθούν με έφεση (ανέκκλητες αποφάσεις).

ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα ποινικά δικαστήρια είναι τα εξής:

Τα παισιματοδικεία,

Τα Μονομελή Πλημμελειοδικεία,

Τα Τριμελή Πλημμελειοδικεία,

Τα Τριμελή Εφετεία,

ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα ποινικά δικαστήρια είναι τα εξής:

Τα Πενταμελή Εφετεία,

Τα Μικτά Ορκωτά Δικαστήρια,

Τα Μικτά Ορκωτά Εφετεία,

Τα Δικαστήρια Ανηλίκων,

Ο Αρειος Πάγος είναι το Ανώτατο Ποινικό Δικαστήριο .

ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα παισιματοδικεία ,τα οποία δικάζουν τα παιδιά σε α' βαθμό.

Τα Μονομελή Πλημμελειοδικεία δικάζουν:

τα ελαφρότερα πλημμελήματα σε α' βαθμό και
τα παιδιά σε β' βαθμό.

Τα Τριμελή Πλημμελειοδικεία δικάζουν

τα σοβαρότερα πλημμελήματα σε α' βαθμό και
τα ελαφρότερα πλημμελήματα σε β' βαθμό.

ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα Τριμελή Εφετεία δικάζουν:

τα σοβαρότερα πλημμελήματα σε β' βαθμό,

τα κακουργήματα οικονομικού χαρακτήρα και τα κακουργήματα τρομοκρατίας σε α' βαθμό και

τα πλημμελήματα «προσώπων ιδιάζουσας δωσιδικίας» (νομάρχες, δικαστές ,δικηγόροι κλπ) σε α' βαθμό.

Τα Πενταμελή Εφετεία δικάζουν:

τα σοβαρότερα πλημμελήματα σε β' βαθμό,

τα κακουργήματα οικονομικού χαρακτήρα και τα κακουργήματα τρομοκρατίας σε β' βαθμό και

τα πλημμελήματα «προσώπων ιδιάζουσας δωσιδικίας» σε β' βαθμό.

Τα Μικτά Ορκωτά Δικαστήρια , τα οποία δικάζουν τα κακουργήματα (όχι τα κακουργήματα οικονομικού χαρακτήρα και τρομοκρατίας) σε α' βαθμό.

Τα Μικτά Ορκωτά Εφετεία ,τα οποία δικάζουν τα κακουργήματα (όχι τα κακουργήματα οικονομικού χαρακτήρα και τρομοκρατίας) σε α' βαθμό.

Τα Δικαστήρια Ανηλίκων ,τα οποία δικάζουν τα ποινικά αδικήματα των ανηλίκων (Μονομελή Δικαστήρια Ανηλίκων,Τριμελή Δικαστήρια Ανηλίκων, Εφετεία Ανηλίκων).

Ο Αρειος Πάγος είναι το Ανώτατο Ποινικό Δικαστήριο . Εκδικάζει τις αιτήσεις αναφέσεως κατά των αποφάσεων των κατώτερων πολιτικών δικαστηρίων που είτε εκδόθηκαν κατόπιν ασκήσεως εφέσεως (τελεσίδικες αποφάσεις) είτε δεν ήταν δυνατό κατά Νόμον να προσβληθούν με έφεση (ανέκκλητες αποφάσεις).

ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα Μικτά Ορκωτά Δικαστήρια δικάζουν τα κακούργηματα (όχι τα κακούργηματα οικονομικού χαρακτήρα και τρομοκρατίας) σε α' βαθμό.

Τα Μικτά Ορκωτά Εφετεία ,τα οποία δικάζουν τα κακούργηματα (όχι τα κακούργηματα οικονομικού χαρακτήρα και τρομοκρατίας) σε α' βαθμό.

ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα Δικαστήρια Ανηλίκων ,τα οποία δικάζουν τα ποινικά αδικήματα των ανηλίκων (Μονομελή Δικαστήρια Ανηλίκων, Τριμελή Δικαστήρια Ανηλίκων, Εφετεία Ανηλίκων).

Ο Άρειος Πάγος είναι το Ανώτατο Ποινικό Δικαστήριο . Εκδικάζει τις αιτήσεις αναιρέσεως κατά των αποφάσεων των κατώτερων πολιτικών δικαστηρίων που είτε εκδόθηκαν κατόπιν ασκήσεως εφέσεως (τελεσίδικες αποφάσεις) είτε δεν ήταν δυνατό κατά Νόμο να προσβληθούν με έφεση (ανέκκλητες αποφάσεις).

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα διοικητικά Δικαστήρια διακρίνονται σε:

Διοικητικά δικαστήρια ουσίας,

Συμβούλιο της Επικρατείας,

Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

Τα ανώτατα Δικαστήρια διακρίνονται σε:

Ο Άρειος Πάγος,

το Συμβούλιο της Επικρατείας και

το Ελεγκτικό Συνέδριο